

Fremsat den 9. november 2016 af beskæftigelsesministeren (Jørn Neergaard Larsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Tidspunkt for skift af dagpengesats for unge under 25 år og ph.d.-studerendes ret til arbejdsløshedsdagpenge)

§ 1

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 832 af 7. juli 2015, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 624 af 8. juni 2016 og senest ved § 4 i lov nr. 628 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 52 a indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Når betingelserne for skift af sats efter stk. 2, 1. og 2. pkt., indtræder, sker skiftet fra den 1. i den efterfølgende måned. Når betingelserne for skift af sats efter stk. 3-4, indtræder ved påbegyndelse eller ved ophør af deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, sker skiftet fra den 1. i den efterfølgende måned. Et medlem, der fylder 25 år, får beregnet dagpenge efter § 48, jf. §§ 47 og 70, fra den 1. i måneden efter det fyldte 25. år.«

2. I § 52 e indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Når betingelserne for skift af sats efter stk. 1, 2. pkt. indtræder ved påbegyndelse eller afslutning af forløbet, sker skiftet fra den 1. i den efterfølgende måned. Et medlem, der fylder 25 år, får beregnet dagpenge efter § 48, jf. §§ 47 og 70, fra den 1. i måneden efter det fyldte 25. år.«

3. I § 62 a, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»1. pkt. finder dog ikke anvendelse på ph.d.-uddannelser omfattet af lov om universiteter og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 2. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. juli 2017.

§ 3

Lovens § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse på medlemmer, som forud for den 2. januar 2017 modtager dagpenge under deltagelse i en ph.d.-uddannelse, og hvor uddannelsen gennemføres som en deltidsuddannelse med et timetal på under 20 timer om ugen. For sådanne medlemmer, finder de hidtil gældende regler i § 62 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. fortsat anvendelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Regeringen (Venstre) indgik den 22. oktober 2015 "Aftale om et tryggere dagpengesystem" med Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti. Aftalen er udmøntet ved lov nr. 624 af 8. juni 2016 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love og om ophævelse af lov om akutjob og jobpræmie til arbejdsgivere og lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpenget (Fleksibelt og indkomstbaseret dagpengesystem, månedsudbetaling af dagpenge m.v.).

Ændringerne af arbejdsløshedsforsikringen indebærer bl.a., at det nuværende ugebaserede arbejdsløshedsdagpengesystem med virkning fra 1. juli 2017 ændres til et månedsbaserede system, og at forbrug af dagpenge opgøres i timer fremfor i uger. Det betyder, at arbejdsløshedsdagpengene opgøres og udbetales på månedsbasis. Dette har bl.a. betydning for reglerne om skift af dagpengesats for unge under 25 år, som bliver omfattet af ungereglene i kapitel 9 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

I forbindelse med den administrative udmøntning af ovennævnte lovændring har der vist sig at være behov for at fastsætte nærmere lovregler om, hvornår der skal ske satsskifte, når unge under 25 år bliver omfattet af ungereglene. Ungereglene indebærer, at unge får en lavere dagpengesats i visse situationer eller efter en vis periode, jf. nedenfor.

Under visse betingelser er det muligt at modtage arbejdsløshedsdagpenge under deltagelse i et ph.d.-studie efter ansættelsesperiodens udløb, hvis studiet efter aftale med uddannelsesinstitutionen gennemføres som et deltidsstudie med et timetal på under 20 timer om ugen. Det er regeringens opfattelse, at det aldrig har været meningen med dagpengesystemet, at dette skal virke som en uddannelsesstøtte- eller forskerstøtteordning. Brugen af muligheden er efter regeringens opfattelse ikke forenelig med formålet med lovgivningen. Der er således ikke overensstemmelse mellem dagpengelovgivningen på den ene side eller SU-lovgivningen og reglerne om ph.d.-ansættelser på den anden side.

Nærværende lovforslag indeholder forslag til ændring af disse elementer.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Tidspunktet for skift af dagpengesats for unge under 25 år

2.1.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i § 52 a, stk. 2-4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. nedsættes dagpengenes størrelse i visse situationer. Det drejer sig om følgende:

- Unge under 25 år, som ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse modtager efter 26 ugers sammenlagt ledighed dagpenge med 50 pct. af højeste dag-

pengesats indtil medlemmet har haft 104 ugers sammenlagt ledighed (stk. 2).

- Unge under 25 år, som ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse, og som har haft 26 ugers sammenlagt ledighed, modtager ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats 50 pct. af højeste dagpengesats (stk. 3).
- Unge under 25 år, som har gennemført en kompetencegivende uddannelse, og som har haft 26 ugers sammenlagt ledighed, modtager ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats 82 pct. af højeste dagpengesats (stk. 4).

Er den sammenhængende varighed af tilbuddet under 4 uger, sker der ikke nedsættelse af dagpengenes størrelse.

I de situationer, hvor nedsættelsen alene er begrundet i forbrug af dagpenge i 26 uger, sker nedsættelsen efter gældende regler med virkning fra det tidspunkt, hvor der er forbrugt 26 uger med dagpenge. Forbrug af dagpenge opgøres i uger, jf. § 55, stk. 3, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det betyder, at skift af sats sker fra mandag i ugen efter, at der er forbrugt 26 ugers dagpenge.

I de situationer, hvor nedsættelsen yderligere er betinget af, at pågældende begynder i et tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats sker nedsættelsen med virkning fra den dag, tilbuddet påbegyndes. Det betyder, at skiftet sker på denne ugedag og kan være midt i en uge.

Der er i gældende bekendtgørelse nr. 1417 af 23. december 2012 om beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere fastsat regler om, at en ledig, der har fået nedsat sin dagpengesats efter ovenstående regler, får ret til individuelle dagpenge som fuldtids- eller deltidsforsikret fra det tidspunkt, hvor pågældende fylder 25 år. I denne situation sker ydelsesskiftet fra den forsikredes fødselsdag og kan dermed være midt i en uge.

Ved lov nr. 624 af 8. juni 2016 (Dagpengereformen), er reglerne om 26 ugers sammenlagt ledighed pr. 1. juli 2017 ændret således, at ledigheden opgøres som 962 timer med dagpenge, og 104 ugers sammenlagt ledighed er ændret til 3.848 timers dagpengeforbrug. Med ændringen blev det sikret, at der anvendes samme opgørelsesmetode (i timer) for forbrug af dagpenge som for opgørelse af ret til tilbud m.v..

Det følger af videre af § 52 e i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., at unge under 25 år inden for de første 6 måneders sammenlagt ledighed kan deltage i højskole og daghøjskoleforløb i 20 timer eller derover om ugen. Ved ovennævnte lovændring er "6 måneders sammenlagt ledighed" desuden ændret til 962 timer med dagpenge.

Endvidere bliver det ugebaserede arbejdsløshedsdagpengesystem med virkning fra 1. juli 2017 ændret til et månedsbaseret system, og forbrug af dagpenge opgøres i timer fremfor i uger.

De nævnte lovændringer indeholder ikke nærmere regler om, hvornår der skal ske satsskifte, når unge under 25 år bli-

ver omfattet af ungereglene. Den umiddelbare konsekvens af ovennævnte er derfor, at satsskiftet sker med virkning fra dagen for den begivenhed, der udløser satsskiftet, hvilket betyder, at satsskiftet kan ske midt i måneden.

Det bemærkes, at der ved ovennævnte lovændring desuden blev fastsat regler om at unge under 25 år pr. 2. januar 2017 modtager dagpenge med en fast sats på 82 pct. af højeste dagpenge som fuldtids- eller deltidsforsikrede, hvis de har forsørgelsespligt og 71,5 pct. af højeste dagpenge som fuldtids- eller deltidsforsikrede, hvis de ikke har forsørgelsespligt. Den ledige skal have gennemført en erhvervsuddannelse, og have haft 26 ugers ledighed og skal deltage i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Skift af sats som forsørger sker med virkning fra den 1. i den efterfølgende måned. Ved skift af forsørgerstatus i perioden 2. januar 2017 til og med den 30. juni 2017 sker satsskiftet i overensstemmelse med gældende regler fra den efterfølgende uge, hvorved der tages højde for, at dagpengesystemet indtil 1. juli 2017 er et ugebaseret system.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Når ovennævnte ændring af arbejdsløshedsforsikringssystemet fra et ugebaseret til et månedsbaseret system træder i kraft den 1. juli 2017, jf. lov nr. 624 af 8. juni 2016, skal arbejdsløsheds-kasserne som konsekvens heraf operere med to forskellige satser i en måned ved administrationen af satsen for unge under 25-årige.

Regeringen ønsker, at reglerne i videst muligt omfang skal understøtte en digital sagsbehandling, hvilket også har været en forudsætning og et væsentligt element ved vedtagelsen og gennemførelsen af dagpengereformen.

Det foreslås derfor, at der indføres regler om, at skift af sats for unge under 25 år, som er omfattet af ungereglene i § 52 a og § 52 e i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., sker fra den 1. i den måned, der følger efter den måned, hvori de i bestemmelserne nævnte begivenheder indtræder eller optræder.

Forslaget sikrer, at satsskiftet sker efter samme regler som efter 2. januar 2017 vil gælde for unges overgang fra ikke-forsørger til forsørger (eller omvendt) og de regler, der fra samme tidspunkt vil komme til at gælde om satsskifte for dem, der opnår ret til en individuelt beregnet dagpengesats, jf. § 1, nr. 11 og 12, i lov nr. 624 af 8. juni 2016 (Dagpengereformen).

Det foreslås videre, at et medlem, som fylder 25 år får beregnet sin individuelle sats som fuldtids- eller deltidsforsikrede fra den 1. i måneden efter det fyldte 25. år.

Det foreslås endvidere, at reglerne træder i kraft den 1. juli 2017 samtidig med indførelsen af det månedsbaserede arbejdsløshedsforsikringssystem, jf. § 14, stk. 2, i lov nr. 624 af 8. juni 2016.

2.2. Ph.d.-studerendes ret til arbejdsløshedsdagpenge

2.2.1. Gældende ret

Efter gældende regler i § 62 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. kan arbejdsløshedsdagpenge ikke udbetales til et medlem, der deltager i uddannelse.

Dog kan et medlem bevare retten til arbejdsløshedsdagpenge ved deltagelse i uddannelse, hvis undervisningens varighed er under 20 timer om ugen, og uddannelsen ikke er godkendt som støtteberettigende efter lov om statens uddannelsesstøtte, i det omfang den udbydes som heltidsuddannelse.

En videregående uddannelse kan efter SU-loven godkendes til SU, hvis uddannelsen;

- har mindst tre måneders sammenhængende varighed,
- er tilrettelagt som heltidsundervisning, og
- er ulønnet.

Retten til arbejdsløshedsdagpenge kan også bevares ved deltagelse i enkeltfagsundervisning på gymnasialt niveau under 20 timer om ugen, i undervisning svarende til folkeskolens 8.-10. klassetrin og under deltagelse i jobrettet uddannelse efter kapitel 8 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Der kan dog ikke udbetales arbejdsløshedsdagpenge for timer, hvor medlemmet modtager godtgørelse efter lov om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse eller støtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte, eller hvis et medlem afbryder et arbejdsforhold for at deltage i uddannelse eller undlader at afbryde uddannelsen for at påtage sig arbejde.

Et medlem, som er fyldt 25 år, kan efter lovens § 62 b få udbetalt arbejdsløshedsdagpenge under deltagelse i uddannelse på betingelse af, at medlemmet umiddelbart før ledigheden har deltaget i uddannelsen i mindst 2 år, samtidig med, at medlemmet har været i beskæftigelse, og at undervisningen foregår efter kl. 16 eller på lørdage og søn- og helligdage. Det er endvidere en betingelse, at medlemmet ikke er selvforskyldt ledig. Arbejdsløshedsdagpenge kan i resten af studietiden udbetales for en periode på sammenlagt 444 timer for et fuldtidsforsikret medlem og 360 timer for et deltidsforsikret medlem.

De gældende regler betyder, at det er muligt for et medlem at deltage i erhvervsforberedende uddannelser og efteruddannelsesaktiviteter samtidig med, at pågældende bevarer retten til arbejdsløshedsdagpenge og står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det betyder blandt andet, at det er muligt at følge uddannelser, der er udbudt i voksen- og efteruddannelsessystemet, fx master-, diplom- og akademiuddannelser. Fælles for disse uddannelser er, at de er tilrettelagt som deltidsuddannelser, der – udover videregående uddannelse – forudsætter mellem 2 og 3 års erhvervs erfaring. Uddannelserne giver ikke ret til SU. Uddannelserne svarer til et års fuldtidsstudie, og der opkræves deltagerbetaling.

Herudover kan man deltage i meritlærer- og -pædagoguddannelserne. Uddannelserne giver ikke ret til SU, og der opkræves deltagerbetaling.

Ph.d.-uddannelsen efter universitsloven og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner er som udgangspunkt tilrettelagt som en heltidsuddannelse, og der har siden 1998 ikke været ret til SU under uddannelsen.

Ph.d.-studerende, som får bevilget stipendium til gennemførelse af ph.d.-studiet ved et universitet eller en anden uddannelsesinstitution, ansættes som ph.d.-stipendiater, jf. overenskomst for Akademikere i staten (bilag 5). Det betyder, at de ansættes i en stilling med løn. Ansættelsesperioden er højst 3 år, når studiet er tilrettelagt som fuldtidsstudium, hvilket svarer til ph.d.-uddannelsens normering på fuld tid. Ansættelse som ph.d.-stipendiat forudsætter, at vedkommende har en kandidatgrad inden ansættelsen samt er indskrevet som ph.d.-studerende.

Ansættelsen ophører normalt uden særligt varsel, når indskrivningen ved universitetet eller uddannelsesinstitutionen ophører. Det forventes, at den ph.d.-studerende indleverer sin afhandling under ansættelsen, hvorefter det vurderes, om ph.d.-forsvaret af afhandlingen kan finde sted. Tildelingen af ph.d.-graden sker, hvis der foreligger en positiv indstilling fra det bedømmelsesudvalg, der har bedømt ph.d.-forsvaret.

Der kan indgås aftale mellem den ph.d.-studerende og universitetet eller uddannelsesinstitutionen om, at uddannelsen gennemføres for den studerendes egen regning, herunder at uddannelsen kan færdiggøres som en deltidsuddannelse. Det skal i givet fald fremgå af aftalen, hvor mange timer uddannelsen udgør pr. uge.

Et medlem vil derfor kunne få arbejdsløshedsdagpenge under deltagelse i en ph.d.-uddannelse efter ansættelsesperiodens udløb, hvis uddannelsen efter aftale med universitetet eller uddannelsesinstitutionen gennemføres som en deltidsuddannelse med et timetal på under 20 timer pr. uge.

Det skønnes, at der årligt er ca. 550 ph.d.-studerende, der også modtager arbejdsløshedsdagpenge svarende til 6 pct. af de ph.d.-studerende.

Det bemærkes for god ordens skyld, at efter praksis er der dagpengeret som dimitterende, når en ph.d.-uddannelse anses for afsluttet. Retten indtræder med udgangen af den måned, hvor afhandlingen er indleveret til bedømmelse, og studieaktiviteten er ophørt, og vejlederen har udtalt, at studieforløbet er tilfredsstillende gennemført. Det er uden betydning, at afhandlingen skal forsvares på et senere tidspunkt.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den omtalte mulighed for at modtage arbejdsløshedsdagpenge under et ph.d.-forløb er opstået som følge af, at ph.d.-uddannelsen i 1998 er gået fra at være en SU-berettigende uddannelse til at være en egentlig ansættelse, da ph.d.-studerende, som får bevilget stipendium til gennemførelse af ph.d.-studiet ved et universitet, ansættes som ph.d.-stipendiater.

Det er regeringens opfattelse, at det aldrig har været meningen med dagpengesystemet, at dette skal virke som en uddannelsesstøtte- eller forskerstøtteordning. Brugen af muligheden er efter regeringens opfattelse ikke forenelig med formålet med lovgivningen. Der er således ikke overensstemmelse mellem dagpengelovgivningen på den ene side eller SU-lovgivningen og reglerne om ph.d.-ansættelser på den anden side.

Det foreslås derfor, at muligheden for modtagelse af arbejdsløshedsdagpenge samtidig med deltagelse i en ph.d.-uddannelse ophæves.

Begrænsningen angår udelukkende ph.d.-studerende.

Der ændres ikke på muligheden for dagpenge som dimitterende til ph.d.-studerende, der har afleveret afhandlingen til bedømmelse.

Det vil fortsat være muligt at færdiggøre en uddannelse med dagpenge efter lovens § 62 b i resten af studietiden i sammenlagt 444 timer for et fuldtidsforsikret medlem og 360 timer for et deltidsforsikret medlem. Det er forudsat, at

- medlemmet umiddelbart før ledigheden har deltaget i uddannelsen i mindst 2 år, samtidig med, at medlemmet har været i beskæftigelse,
- at undervisningen foregår efter kl. 16 eller på lørdage og søn- og helligdage, og
- at medlemmet ikke er selvforskyldt ledig.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Som følge af overgangen til et månedsbaseret dagpenge-system, hvor forbrug af dagpenge opgøres i timer fremfor i uger, og dagpengene opgøres og udbetales månedsvis, foreslås det, at skift af dagpengesats for unge under 25 år sker fra den 1. i den måned, hvori de i bestemmelserne nævnte begivenheder indtræder eller ophører. Dette gælder ligeledes i de tilfælde, hvor et medlem får beregnet sin individuelle sats som fuldtids- eller deltidsforsikret efter det fyldte 25 år, samt i tilfælde af satsskifte under deltagelse i højskole og daghøjskoleforløb i 20 timer eller derover om ugen indenfor de første 962 timers ledighed.

Forslaget vedrørende tidspunktet for skift af dagpengesats for unge under 25 år forventes ikke at have økonomiske konsekvenser. Der er størrelsesmæssigt tale om en mindre målgruppe, og endvidere vil forslaget have modsatrettede økonomiske konsekvenser, idet satsskiftet udskydes til den 1. i den måned der følger efter dagen for den begivenhed, der udløser satsskiftet, såvel de tilfælde, hvor satsen forhøjes, som i de tilfælde, hvor satsen reduceres. De økonomiske konsekvenser vurderes følgelig at udligne hinanden.

Det er foreslået lovændringen vedrørende satsskifte træder i kraft den 1. juli 2017.

Det foreslås endvidere, at muligheden for modtagelse af dagpenge samtidig med deltagelse i en ph.d. uddannelse ophører.

Der vurderes årligt at være 550 ph.d.-studerende, der modtager dagpenge i mindst 3 måneder inden for et år. Det

skønnes, at 75 pct. heraf vil fortsætte i deres ph.d.-forløb uden offentlig forsørgelse, mens 25 pct. vil ophøre som ph.d.-studerende for at kunne fortsætte med at modtage dagpenge.

Forslaget skønnes at medføre en reduktion i antallet af dagpengemodtagere på ca. 100 helårspersoner i 2017 og 200 helårspersoner i 2018 og frem, og dermed mindredgifter til dagpenge og aktivering af dagpengemodtagere. Det lavere antal dagpengemodtagere i 2017 skyldes, at ph.d.-studerende på deltid, der modtager dagpenge allerede ved lovens ikrafttræden, kan fortsætte med at modtage dagpenge som hidtil, hvilket vil sige, indtil deres ph.d. uddannelse ophører.

Det er foreslået, at forslaget vedrørende ophør af dagpenge til ph.d. studerende træder i kraft den 2. januar 2017.

Tabel 1. Ophør af dagpenge til ph.d.-studerende

Mio. kr. 2017 pl	2017	2018	2019	2020
Stat	-7,3	-14,1	-14,1	-14,1
Arbejdsløshedsdagpenge	-7,0	-13,6	-13,6	-13,6
Driftsudgifter til aktivering	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Løntilskud forsikrede ledige	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Kommune	-14,2	-27,6	-27,6	-27,6
Heraf beskæftigelsestilskud	-13,7	-26,5	-26,5	-26,5
Heraf budgetgaranti	-0,5	-1,1	-1,1	-1,1
Heraf DUT (øvrige indkomstoverførsler)	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-21,5	-41,7	-41,7	-41,7

De økonomiske konsekvenser for kommunerne af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 4. oktober til den 20. oktober 2016 været sendt i høring hos følgende organisationer m.v.:

Det skønnes, at forslaget vil medføre mindredgifter for det offentlige (før skat og tilbagebeløb) på 21,5 mio. kr. i 2017 og 41,7 mio. kr. i 2018 og de følgende år. Heraf vil staten samlet have mindredgifter på 7,3 mio. kr. i 2017 og 14,1 mio. kr. i 2018 og de følgende år, og kommunerne vil have mindredgifter på 14,2 mio. kr. i 2017 og 27,6 mio. kr. i 2018 og de følgende år.

Der er i forbindelse med overgangen til det månedsbaserede dagpengesystem regnet med to ekstra udbetalingsuger i 2017.

I nedenstående tabel fremgår de økonomiske konsekvenser af forslaget fordelt på stat og kommuner.

Ankestyrelsen, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, AK-Samvirke, ASE, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Datatilsynet, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Rigsrevisionen, Danske Universiteter, Københavns Universitet, Århus Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Copenhagen Business School, IT-Universitet i København, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Arkitektskolen Aarhus, Designskolen Kolding.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser / merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Staten; 2017: 7,3 mio. kr. 2018: 14,1 mio. kr. 2019: 14,1 mio. kr. 2020: 14,1 mio. kr. Kommunerne; 2017: 14,2 mio. kr. 2018: 27,6 mio. kr. 2019: 27,6 mio. kr. 2020: 27,6 mio. kr.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtigelser (sæt X)	JA	NEJ X

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1 og 2

Efter de gældende regler i § 52 a, stk. 2-4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. nedsættes dagpengenes størrelse i visse situationer. Det drejer sig om følgende:

- Unge under 25 år, som ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse modtager efter 26 ugers sammenlagt ledighed dagpenge med 50 pct. af højeste dagpengesats indtil medlemmet har haft 104 ugers sammenlagt ledighed (stk. 2).

- Unge under 25 år, som ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse, og som har haft 26 ugers sammenlagt ledighed, modtager ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats 50 pct. af højeste dagpengesats (stk. 3).
- Unge under 25 år, som har gennemført en kompetencegivende uddannelse, og som har haft 26 ugers sammenlagt ledighed, modtager ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats 82 pct. af højeste dagpengesats (stk. 4).

Er den sammenhængende varighed af tilbuddet under 4 uger, sker der ikke nedsættelse af dagpengenes størrelse, jf. § 52 a, stk. 5, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

I de situationer, hvor nedsættelsen alene er begrundet i forbrug af dagpenge i 26 uger, sker nedsættelsen efter gældende regler med virkning fra det tidspunkt, hvor der er forbrugt 26 uger med dagpenge. Forbrug af dagpenge opgøres i uger, jf. § 55, stk. 3, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det betyder, at skift af sats sker fra mandag i ugen efter, at der er forbrugt 26 ugers dagpenge.

I de situationer, hvor nedsættelsen yderligere er betinget af, at pågældende begynder i et tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats sker nedsættelsen med virkning fra den dag, tilbuddet påbegyndes. Det betyder, at skiftet sker på denne ugedag og kan være midt i en uge.

Der er i gældende bekendtgørelse nr. 1417 af 23. december 2012 om beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere fastsat regler om, at en ledig, der har fået nedsat sin dagpengesats efter ovenstående regler, får ret til individuelle dagpenge som fuldtids- eller deltidsforsikret fra det tidspunkt, hvor pågældende fylder 25 år. I denne situation sker ydelsesskiftet på den dag, hvor medlemmet fylder 25 år, hvilket kan være midt i en uge.

Det er uhensigtsmæssigt og administrativt tungt, at arbejdsløsheds-kasserne skal operere med to forskellige satser i en måned ved administrationen af satsen for de under 25-årige. Dette forhold understøtter ikke bestræbelserne på en øget digitalisering af dagpengesystemet.

Det foreslås i *nr. 1*, at skift af sats efter § 52 a, stk. 2, 1. pkt. som følge af ledighed i 962 timer, sker fra den 1. i den måned, der følger efter den måned, hvori de i bestemmelserne nævnte begivenheder indtræder eller ophører. Tilsvarende vil gælde i den situation, hvor dagpengeperioden på 2 år (3.848 ydelsestimer) er opbrugt, og pågældende har ret til at få forlænget sin dagpengeperiode, jf. § 56 som affattet ved § 1, nr. 50 i lov nr. 624 af 8. juni 2016 (Dagpengereformen). I disse situationer, vil pågældende få udbetalt dagpenge med individuel dagpengesats med virkning fra den 1. måneden efter den måned, hvori den 2-årige dagpengeperiode udløb.

Det foreslås videre i *nr. 1*, at skift af sats efter § 52 a, stk. 2, 2. pkt., i de situationer, hvor den ledige opfylder et beskæftigelseskrav på 3.848 løntimer inden for 3 år efter, at pågældende har fået nedsat sin dagpengesats til 50 pct. af højeste dagpenge som følge af ledighed i 962 timer, ligeledes vil få udbetalt individuelle dagpenge med virkning fra

den 1. måneden efter den måned, hvori det omtalte beskæftigelseskrav er opfyldt.

Det foreslås endvidere i *nr. 1*, at skift af sats efter § 52 a, stk. 3-4, ved påbegyndelse eller ved ophør af deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, ligeledes sker fra den 1. i den måned, der følger efter den måned, hvori de i bestemmelserne nævnte begivenheder indtræder eller ophører.

Det foreslås, at et medlem, som fylder 25 år får beregnet sin individuelle sats efter § 48 som fuldtids- eller deltidsforsikret fra den 1. i måneden efter det fyldte 25. år.

Tilsvarende foreslås det i *nr. 2*, vedrørende § 52 e, stk. 2, at tidspunktet for skift af sats under deltagelse i højskole og daghøjskoleforløb i 20 timer eller derover om ugen inden for de første 6 måneders ledighed (pr. 1. juli 2017 962 timers ledighed) ved påbegyndelse eller afslutning af forløbet, sker fra den 1. i den efterfølgende måned. Fylder den ledige 25 år under forløbet, får pågældende beregnet individuelle dagpenge efter § 48 som fuldtids- eller deltidsforsikret fra den 1. i måneden efter det fyldte 25. år.

Forslaget betyder i forhold til gældende regler, at den ledige skal "vente" i længere tid før ned- eller opreguleringen af satsen slår igennem. Således vil en ledig, som når et dagpengeforbrug på 26 ugers ledighed (pr. 1. juli 2017 962 timer ledighed) i løbet af den første uge af en måned, bevare sin (højere) individuelle dagpengesats måneden ud.

I de situationer, hvor den ledige under 25 år ophører i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller ophører i et højskoleforløb, vil pågældende tilsvarende skulle bevare den lavere sats måneden ud.

Bekendtgørelse nr. 989 af 29. juni 2016 om beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere, som udmønter dagpenge-reformen, og som træder i kraft den 1. juli 2017 vil blive afløst af en ny bekendtgørelse, hvoraf de foreslåede regler om tidspunktet for satsskifte vil fremgå.

Der henvises til bemærkningerne til pkt. 2.1. og forslagets § 2.

Til nr. 3.

Efter den gældende bestemmelse i § 62 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. kan arbejdsløshedsdagpenge ikke udbetales til et medlem, der deltager i uddannelse.

Dog kan et medlem bl.a. bevare retten til arbejdsløshedsdagpenge ved deltagelse i uddannelse, hvis undervisningens varighed er under 20 timer om ugen, og uddannelsen ikke er godkendt som støtteberettigende efter lov om statens uddannelsesstøtte, i det omfang den udbydes som heltidsuddannelse.

De gældende regler betyder, at det er muligt for et medlem at deltage i erhvervsforberedende uddannelser og efteruddannelsesaktiviteter samtidig med, at pågældende bevarer retten til arbejdsløshedsdagpenge.

Ph.d.-uddannelsen efter universitetsloven og lov om vide-regående kunstneriske uddannelsesinstitutioner er som udgangspunkt tilrettelagt som en heltidsuddannelse og har si-

den 1998 ikke givet til SU under uddannelsen. Ph.d.-studerende, som får bevilget stipendium til gennemførelse af ph.d.-uddannelsen ved et universitet eller anden uddannelsesinstitution ansættes som ph.d.-stipendiat. Det betyder, at de ansættes i en stilling med løn. Ansættelsesperioden er højst 3 år, når studiet er tilrettelagt som et fuldtidsstudium, hvilket svarer til ph.d.-uddannelsens normering på fuld tid.

Det forventes, at den ph.d.-studerende indleverer sin ph.d. under ansættelsen.

I tilfælde, hvor den ph.d.-studerende ikke har indleveret sin ph.d. i den 3-årige ansættelsesperiode, kan der ikke ske forlængelse af ansættelsesperioden.

Der kan indgås aftale mellem den ph.d.-studerende og universitetet eller uddannelsesinstitutionen om, at studiet gennemføres for den studerendes egen regning, herunder at studiet kan færdiggøres som en deltidsuddannelse. Det skal i givet fald fremgå af aftalen, hvor mange timer studiet udgør pr. uge.

Et medlem vil derfor kunne få arbejdsløshedsdagpenge under deltagelse i en ph.d.-uddannelse efter ansættelsesperiodens udløb, hvis uddannelsen efter aftale med universitetet eller uddannelsesinstitutionen gennemføres som en deltidsuddannelse med et timetal på under 20 timer pr. uge.

Det foreslås, at muligheden for modtagelse af arbejdsløshedsdagpenge samtidig med deltagelse i en ph.d.-uddannelse ophæves.

Der henvises til de almindelige bemærkninger til pkt. 2.2.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 2. januar 2017. Dermed sikres, at loven træder i kraft på en mandag i en dagpengeuge.

Det foreslås i *stk. 2*, at forslagene i § 1, nr. 1 og 2, om tidspunktet for skift af sats for dagpengemodtagere under 25

år, som har forbrugt dagpenge i 962 uger (pr. 1. juli 2017 962 timers dagpenge) og/eller deltager i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, træder i kraft den 1. juli 2017 samtidig med indførelsen af det månedsbaseret arbejdsløshedsforsikringsystem, jf. § 14, stk. 2 i lov nr. 624 af 8. juni 2016.

Til § 3

Det foreslås, at lovens § 1, nr. 3, ikke finder anvendelse på medlemmer, som forud for den 2. januar 2017 modtager dagpenge under deltagelse i en ph.d.-uddannelse, og hvor uddannelsen gennemføres som en deltidsuddannelse med et timetal på under 20 timer om ugen. For sådanne medlemmer, finder de hidtil gældende regler i § 62 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. fortsat anvendelse.

Det bemærkes, at det af aftalen mellem den ph.d.-studerende og universitetet eller uddannelsesinstitutionen om, at uddannelsen gennemføres for den studerendes egen regning, herunder at uddannelsen kan færdiggøres som en deltidsuddannelse, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1., forudsætningsvis vil fremgå, hvornår studiet forventes afsluttet. Det betyder, at der vil være en naturlig tidsmæssig afgrænsning af, hvor længe efter lovens ikrafttræden, en ph.d.-studerende vil kunne påberåbe sig bestemmelsen i § 3.

Til § 4

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, idet det bemærkes, at lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. i øvrigt ikke finder anvendelse for disse landsdele, jf. lovens § 105.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 52 a. Et medlem under 25 år har ret til dagpenge beregnet efter § 48, jf. §§ 47 og 70, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Et medlem, som ikke har gennemført en uddannelse af den i § 54 nævnte art, og som har haft 26 ugers sammenlagt ledighed, modtager dagpenge, der svarer til 50 pct. af højeste dagpenge, jf. §§ 47 og 70, indtil medlemmet har haft 104 ugers sammenlagt ledighed. Det gælder dog ikke et fuldtidsforsikret medlem, der som lønmodtager inden for 3 år har fået indberettet mindst 3.848 løntimer i henhold til lov om et indkomstregister eller i en tilsvarende periode har udøvet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, eller et deltidsforsikret medlem, der som lønmodtager inden for 3 år har fået indberettet mindst 2.565 løntimer i henhold til lov om et indkomstregister. Ved opgørelsen efter 2. pkt. finder § 53, stk. 3 og 4, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Et medlem, som ikke har gennemført en uddannelse af den i § 54 nævnte art, og som har haft 26 ugers sammenlagt ledighed, modtager ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats 50 pct. af højeste dagpenge, jf. §§ 47 og 70, jf. dog stk. 5.

Stk. 4. Et medlem, som har gennemført en uddannelse af den i § 54 nævnte art, og som har haft 26 ugers sammenlagt ledighed, modtager ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats 82 pct. af højeste dagpenge, jf. §§ 47 og 70, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som har en sammenhængende varighed på under 4 uger, modtager medlemmet dog dagpenge efter stk. 1.

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbeholdning nr. 832 af 7. juli 2015, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 624 af 8. juni 2016 og senest ved § 4 i lov nr. 628 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 52 a indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Når betingelserne for skift af sats efter stk. 2, 1. og 2. pkt., indtræder, sker skiftet fra den 1. i den efterfølgende måned. Når betingelserne for skift af sats efter stk. 3-4, indtræder ved påbegyndelse eller ved ophør af deltagelse i tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, sker skiftet fra den 1. i den efterfølgende måned. Et medlem, der fylder 25 år, får beregnet dagpenge efter § 48, jf. §§ 47 og 70, fra den 1. i måneden efter det fyldte 25. år.«

§ 52 e. Et medlem under 25 år kan inden for de første 6 måneders sammenlagt ledighed deltage i højskole- og daghøjskoleforløb i 20 timer eller derover om ugen. Under højskole- og daghøjskoleforløbet har medlemmet ret til 50 pct. af højeste dagpenge, jf. § 47 og § 70. Medlemmet skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet efter de almindelige regler.

§ 62 a. Dagpenge må ikke udbetales til et medlem, som deltager i uddannelse.

Stk. 2. Et medlem kan dog bevare dagpengeretten ved deltagelse i uddannelse, hvis undervisningens varighed er under 20 timer om ugen og uddannelsen ikke er godkendt som støtteberettigende efter lov om statens uddannelsesstøtte, i det omfang den udbydes som heltidsuddannelse. Dagpengeretten kan ligeledes bevares ved deltagelse i enkeltfagsundervisning på gymnasialt niveau under 20 timer om ugen og i undervisning svarende til folkeskolens 8.-10. klassetrin. Dagpengeretten bevares endvidere under deltagelse i jobrettet uddannelse efter kapitel 8 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Der kan ikke udbetales dagpenge for timer, hvor medlemmet modtager godtgørelse efter lov om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse eller støtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte.

Stk. 3. Dagpenge må dog ikke udbetales, hvis et medlem afbryder et arbejdsforhold for at deltage i uddannelse eller undlader at afbryde uddannelsen for at påtage sig arbejde.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om de spørgsmål, der er nævnt i stk. 1-3, herunder om medlemmets pligt til at underrette jobcenteret om deltagelse i undervisningen.

2.. I § 52 e indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Når betingelserne for skift af sats efter stk. 1, 2. pkt. indtræder ved påbegyndelse eller afslutning af forløbet, sker skiftet fra den 1. i den efterfølgende måned. Et medlem, der fylder 25 år, får beregnet dagpenge efter § 48, jf. §§ 47 og 70, fra den 1. i måneden efter det fyldte 25. år.«

3. I § 62 a, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt.:

»1. pkt. finder dog ikke anvendelse på ph.d.-uddannelser omfattet af lov om universiteter og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 2. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 1 og 2, træder i kraft den 1. juli 2017.

§ 3

Lovens § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse på medlemmer, som forud for den 2. januar 2017 modtager dagpenge under deltagelse i en ph.d.-uddannelse, og hvor uddannelsen gennemføres som en deltidsuddannelse med et timetal på under 20 timer om ugen. For sådanne medlemmer, finder de hidtil gældende regler i § 62 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. fortsat anvendelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.